

Činjenice

- Saveti, Podrška, Informacije

Uobičajena pitanja

1. Šta je hepatitis B?

Hepatitis B je jedna od više virusnih infekcija koje mogu da izazovu žuticu. Uzročnik infekcije je rasprostranjen širom sveta.

Samo neke od zaraženih osoba ispoljavaju simptome. Kod malog broja ljudi se razvije hronično oboljenje jetre, i virus, pri tome, može ostati u krvi dugo vremena. Deca se retko razbole. Ona, koja se zaraze već u toku porođaja, rizikuju u dosta velikoj meri da postanu dugotrajni nosioci virusa. U takvim slučajevima virus može ostati u telu više decenija. Da bi se infekcija prenela neophodno je da krv zaražene osobe prodre u krvotok "primaoca" (ubod, posekotina ili slično). Kod odraslih osoba seksualni kontakti predstavljaju poznati rizik zaraze.

2. Da li je hepatitis B uobičajen?

Uzročnik infekcije je rasprostranjen širom sveta. Procenjuje se da u svetu ima preko 350 miliona hroničnih nosilaca virusa. U najvećem broju zemalja infekcija virusom hepatitisa B je češća nego u Švedskoj.

3. Vakcinacija

Vakcina postoji, i ona se obično preporučuje osobama za koje se smatra da su izložene učestalom i dugotrajnom riziku. Na primer, iskustveno gledano deca ispod tri godine predstavljaju izvestan rizik zaraze u svom krugu porodice, kojoj se zato nudi vakcinacija. Vakcina se sa dobrim rezultatom može dati i nakon izlaganja virusu. Hepatitis B je obuhvaćen Zakonom o zaštiti od zaraznih bolesti. To znači, između ostalog, da porodica ima pravo na besplatnu lakarsku kontrolu i vakcinaciju.

4. Boravak u ustanovama društvene brige o deci

Socijalno zdravstvena uprava je povodom novog Zakona o zaštiti od zaraznih bolesti revidirala ranije Opšte savete o hepatitisu B. Opšti saveti su stupili na snagu tokom 1991. godine. Većina ocenjuje da je rizik širenja infekcije hepatitisom B u školama i ustanovama društvene brige o deci vrlo mali. Nakon ocene i mišljenja lekara, deci koja su nosioci virusa hepatitisa B, i koja su navršila tri godine dozvoljava se, po pravilu, da borave u predškolskoj ustanovi/odgovarajućoj ustanovi. Od 1. januara 2003. godine svojoj deci se nudi mesto u predškolskoj ustanovi od jeseni one godine u kojoj navršavaju 4 godine. Ako je vršilac roditeljskog prava prijavio potrebu za mestom u okviru predškolske delatnosti, opština je dužna da bez neopravdanog odlaganja ponudi mesto. Putem dobre opšte higijene u okviru društvene brige o deci i zahvaljujući odgovarajućoj edukaciji osoblja, rizik prenosa infekcije hepatitisom B se dalje smanjuje. Zato se vakcinacija drugova i drugarica i osoblja ne preporučuje kao rutinska mera, već se može preduzeti ako, uprkos svemu, dođe do izlaganja infekciji.

5. Šta se kasnije događa?

Činjenica da je neko nosilac virusa hepatitisa B obično nema za posledicu ograničenja u pogledu školovanja, izbora zanimanja ili obavljanja profesije. Kada nosilac virusa hepatitisa B uđe u pubertet, nadležni lekar daje informacije o riziku prenosa hepatitisa B seksualnim putem.

6. Šta važi u pogledu tajnosti?

Informacije o nalazima sa pregleda ne smeju se dati nikom osim pregledanoj osobi ili njenom vršiocu roditeljskog prava. Prema odredbama Zakona o zaštiti od zaraznih bolesti, lekar je dužan da prijavi infekciju virusom hepatitisa B lekaru za zaštitu od zaraznih bolesti u dotičnom okrugu i Institutu za zaštitu od zaraznih bolesti.

7. Šta važi u pogledu higijene?

Prema krvi se treba uvek odnositi kao da je zarazna. Sitne kapi krvi mogu dospeti na toaletni pribor i sl., pa zato ne treba koristiti tuđ pribor, niti pozajmljivati lični toaletni pribor drugima.

S tim u vezi sledi, između ostalog, da u kući treba primenjivati sledeća pravila:

- pokriti otvorene rane flasterom,
- oprati dečje rane sapunom i vodom, alternativno koristiti dezinfekciona sredstva, kao što su Desivon eller rastvor hlorheksidina,
- kao jedan od predloga, može se imati pri ruci kesa koja sadrži: rastvor hlorheksidina, jednokratne rukavice, plastične kese, flastere, vatu i vlažne maramice (koje sadrže hlorheksidin).

8. Kada se dogodi nesreća

Ako se dogodi nesreća i dođe do krvarenja, morate koristiti rukavice prilikom pružanja pomoći. Zaustavite krvarenje bez dramatičnog reagovanja. Dobro operite krv sapunom i vodom. Vodite računa da dobro previjete ranu – to važi i kada je rana mala.

Spakujte krvlju uprljan materijal u plastične kese pre nego što sve bacite sa ostalim otpadom. Veš uprljan krvlju pere se u mašini, na najvišoj temperaturi koju dotična tkanina trpi. Ako se tkanina mora oprati ručno, koristite rukavice za vreme pranja. Fleke od krvi se skidaju rastvorom hlorina u razmeri 1:10 (1 dl hlorina na 9 dl vode) ili hlorheksidina.

Detaljnije informacije naći ćete na

www.smittskyddsinstitutet.se (Izaberite opciju *Fakta om sjukdomar/Hepatit B*)

www.smittskyddsensheten.nu (Na web strani *Stockholms läns landsting*, izaberite opciju *Sjukdomar A-Ö/Smittskyddsblad/Hepatit B*)

<http://www.slf.se/templates/AssociationStartPageSLF.aspx?id=2191>
(Internet strana Udruženja lekara za zaštitu od zaraznih bolesti /*Smittskyddsläkarföreningens hemsida*/)